

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Constantin Alerguș,

Judecătorii – Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Luiza Gafton, Dumitru Mardari,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Grate Ghenadie prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Grate Ghenadie XXXXXX,

născut la XXXXXXX, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. XXXXXXX, nr. XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 31 octombrie 2013 – până la 31 martie 2015 (prima instanță);*
- 2. de la 16 aprilie 2015 – până la 10 noiembrie 2015; de la 03 mai 2016 – până la 19 septembrie 2016; 23 martie 2017- până la 12 septembrie 2017 (instanța de apel);*
- 3. de la 26 ianuarie 2016 - până la 05 aprilie 2016; de la 22 noiembrie 2016- până la 14 februarie 2017; de la 14 decembrie 2017- până la 20 martie 2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 31 martie 2015 Grate Ghenadie a fost condamnat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Grate Gh. se învinuiește în aceia că, la 12.09.2012, cunoscând faptul că are o stare financiară precară, având intenția însușirii prin înșelăciune a bunurilor lui Ceapchii A., a solicitat de la ultimul suma de XXXXX de Euro pentru investirea mijloacelor bănești într-o afacere. În vederea redării unui aspect real cererii sale și determinării lui Ceapchii A. să-i acorde suma solicitată, Grate Gh. intenționat i-a promis că va

avea o cotă-parte din afacere și XXXXX de Euro lunar. Astfel, la data de 12.09.2012, în vederea realizării intenției sale criminale, Grate Gh. a primit de la Ceapchii A. suma de XXXXX de Euro.

Ulterior, la data de 12.12.2012 Grate Gh., continuând acțiunile sale, sub pretextul necesității dobândirii unui profit mai mare din afacere, a primit de la Ceapchii A. suma de XXXXX de Euro, iar până la finele anului 2012, sub pretextul de a devama un lot de marfă, Ceapchii A. i-a mai transmis lui Grate Gh. încă XXXXX de Euro.

Banii în sumă de XXXXX de Euro au fost însușiți de către Grate Gh. cauzându-i lui Ceapchii A. o daună materială considerabilă, în proporții deosebit de mari, în sumă de XXXXX de Euro, care conform cursului oficial al BNM constituie XXXXX lei.

4. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate prin rechizitoriu la 9 ani, închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a desfășura activități economice pe un termen de 5 ani, argumentând următoarele:

- probele prezentate de acuzare cu certitudine dovedesc, că la momentul solicitării și primirii banilor inculpatul nu l-a informat pe Ceapchii A. despre situația reală a firmei, care la acel moment avea datorii de zeci de milioane de lei, fapt care ulterior a și dus la intrarea firmei în insolabilitate;

- unicul beneficiar al sumei de XXXXX de Euro a fost inculpatul, care l-a dus în eroare pe Ceapchii A. asupra faptului că banii urmează a fi investiți în firmă

- încheierea contractelor de împrumut urma a fi apreciată ca o modalitate de inducere în eroare a părții vătămate, care avea o încredere și mai mare în restituirea datoriei;

- inculpatul a primit personal banii de la partea vătămată, aceștia nefiind trecuți prin contabilitatea firmei;

- la data primirii banilor de către Grate Gh., firma acestuia se afla în mai multe litigii economice cu caracter patrimonial;

- acțiunile întreprinse de inculpat, și anume eliberarea recipiselor și încheierea contractelor de împrumut erau efectuate cu scopul de a demonstra caracterul „legitim” al acțiunilor sale și de a câștiga încrederea părții vătămate, pentru a primi ulterior de la acesta sume și mai mari, pe care nu avea intenția de a le restitui;

3.1. Împotriva sentinței a declarat și partea vătămată, care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului în baza art. 190

alin. (5) Cod penal, argumentând că instanța de fond eronat a recalificat acțiunile inculpatului, din escrocherie în cauzare de daune materiale prin înșelăciune.

3.2. Sentința a fost atacată cu apel și de către avocatul Suduc M. în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe motiv că acțiunile lui Grate Gh. nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 196 alin. (4) Cod penal.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele:

- prin ordinele de încasare și de plată, anexate la materialele cauzei penale, s-a constatat faptul că suma de XXXXX de Euro, împrumutată de la partea vătămată, a fost introdusă în casa întreprinderii SRL " XXXXX" și ulterior a fost folosită pentru activitatea firmei, nefiind însușită de inculpat;

- din depozițiile părții vătămate rezultă că după ce a împrumutat suma de XXXXX de Euro SRL „XXXXX” în persoana lui Grate Gh., l-a rugat pe ultimul să-i elibereze o recipisă, ca persoană fizică, că a împrumut această sumă de la el pentru a se asigura, însă suma de XXXXX de Euro, pe care a împrumutat-o conform contractelor de împrumut întreprinderii SRL „XXXXX” în persoana lui Grate Gh., este aceeași sumă indicată în recipisa eliberată de Grate Gh. ca persoană fizică, deci a dat cu împrumut numai o sumă de bani, și anume XXXXX de Euro;

- partea vătămată s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea de la Grate Gh. a sumei de XXXXX de Euro, iar în cadrul examinării cauzei civile, între ei a fost încheiată o tranzacție de împăcare conform căreia Grate Gh. a recunoscut datoria de XXXXX de Euro și XXXXX de Euro ca dobândă, obligându-se să o achite benevol conform unui grafic;

- tranzacția de împăcare a fost aprobată de instanța de judecată și prin încheierea din 02.12.2013 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, procesul civil în baza acțiunii reclamantului Ceapchii A. către Grate Gh. , privind încasarea datoriei, a fost încetat ;

- raporturile care au avut loc în perioada de timp, cuprinsă între 12.09.2012 și finele anului 2012, între Grate Gh. și partea vătămată, au constituit raporturi civile, pentru care erau aplicabile normele de drept civil;

- în acțiunile inculpatului lipsește intenția eschivării de la onorarea angajamentului asumat față de Ceapchii A. de restituire a împrumutului, or probele prezentate de procuror în ședința de judecată nu confirmă contrariul;

- la materialele cauzei nu există nici o probă care ar confirma faptul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, sau cauzării de daune materiale

proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2015, apelul declarat de avocatul Suduc M. în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat.

Apelurile declarate de procuror și de partea vătămată Ceapchii A. au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grate Gh. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani.

4.1. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de escrocherie, invocate în rechizitoriu și a conchis că, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în prevederile art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

5. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar de către avocatul Suduc M. în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, invocând aceleași argumente care au fost menționate în cererea de apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției adoptate, instanța de recurs a statuat asupra faptului că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia privind condamnarea lui Grate Gh. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, or aceasta urma să ia în considerație că temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile, iar atunci când este vorba despre doi subiecți ai unui raport juridic, trebuie verificată înainte de toate ipoteza egalității lor în drepturi, și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale.

În consecință instanța de recurs a statuat asupra faptului că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, urmează să verifice dacă în acțiunile inculpatului sunt

prezente elementele infracțiunilor prevăzute de art. art. 196 alin. (4), 190 alin. (5) Cod penal, precum și să verifice dacă totuși în raportul apărut între Grate Gh. și Ceapchii A. persistă elemente de drept civil ținând cont de faptul că în esență delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație - atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor și prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2016, apelul declarat de avocatul Suduc M. în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat, iar apelurile declarate de procuror și de partea vătămată admise, casată sentința inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grate Gh. a fost condamnat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de procuror, care a solicitat casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, invocând motive similare celor menționate în cererea de apel.

8.1. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar de către avocatul Suduc M. în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acestora și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2017 recursurile ordinare declarate au fost admise, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției adoptate instanța de recurs a reținut că la rejudecarea cauzei instanța de apel contrar prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală nu a luat în considerație indicațiile expuse în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016 .

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, apelul declarat de avocatul Suduc M. în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat, iar apelurile declarate de procuror și de partea vătămată admise, casată sentința inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grate Gh. a fost condamnat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

11. În motivarea deciziei adoptate Colegiul penal analizând cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, a constatat că, acțiunile inculpatului Grate Gh. incorect au fost încadrate de către acuzatorul de stat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, acestea fiind corect recalificate de către prima instanță în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, după semnele calificative: cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, însă sentința din 31.03.2015 urmează a fi casată, deoarece acesta nu cuprinde descrierea faptei criminale comise de Grate Gh.

În atare situație în urma cercetării probelor cauzei instanța de apel a constatat că Grate Gh. la data de 12.09.2012, prin înșelăciune și abuz de încredere a solicitat de la Ceapchii A., suma de XXXXX de Euro pentru investirea mijloacelor bănești în activitatea economică desfășurată de întreprinderea „XXXXX” SRL. În vederea redării unei aspect real cererii sale și determinării lui Ceapchii A. să-i acorde suma de XXXXX de Euro, inculpatul ascunzând situația economică reală a întreprinderii „XXXXX” SRL, i-a promis lui Ceapchii A. că va avea o cotă parte din afacere și XXXXX de euro lunar.

Astfel, la data de 12.09.2012 Grate Gh. a primit de la Ceapchii A. suma de XXXXX Euro. Ulterior, la data de 12.12.2012, Grate Gh., continuând acțiunile criminale, sub pretextul necesității dobândirii unui profit mai mare din afacere a primit de la Ceapchii A suma XXXXX de Euro, iar până la finele anului 2012, sub pretextul de a devama un lot de marfă partea vătămată i-a mai transmis inculpatului încă XXXXX de euro. Banii în sumă de XXXXX Euro au fost introduși de către Grate Gh. în casa întreprinderii „XXXXX” SRL, care ulterior a intrat în incapacitatea de plată, fiindu-i cauzată lui Ceapchii A. o daună materială considerabilă în proporții deosebit de mari în sumă de XXXXX lei

Instanța de apel a reținut că, în speță nu a fost stabilit un ansamblu de probe directe, concludente și pertinente care ar dovedi vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari, or sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunea specificată la art. 196 Cod penal și infracțiunea de escrocherie (art. 190 Cod penal) constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: în cazul escrocheriei, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea

făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

Instanța de apel a respins alegațiile apărării prin care se indică că între Grate Gh. și Ceapchii A. au avut loc raporturi civile, pentru care sunt aplicabile normele de drept civil, deoarece limita între un acord civil și cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului, prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul infracțiunii menționate supra, prin intenție directă, manifestată prin faptul că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile și a dorit în mod conștient survenirea acestora. Totodată, delimitarea cauzării de daune materiale în proporții deosebite de mari proprietarului, prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului. Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu normele de drept penal, dacă: 1) există posibilitatea restabilirii valorilor lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea, ori pe calea acțiunii civile; 2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat.

Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. În speță însă nu se poate de afirmat că făptuitorul a fost de bună-credință, sau că a fost în imposibilitate de a găsi mijloace materiale pentru a-și îndeplini obligațiile contractuale asumate, deoarece făptuitorul a recurs la procedee frauduloase în detrimentul victimei și el nu se mai poate preleva de imposibilitatea sa de a-și executa obligațiile contractuale față de victimă. În speță inculpatul a dispus în mod real de posibilitatea de a restitui suma împrumutată, or în casa întreprinderii unde a fost introdusă suma de XXXXX euro, primită de la pătimit, exista o sumă de bani care depășea cu mult valoarea împrumutului.

Soluționând chestiunea privind categoria și măsura de pedeapsă care urmează a fi stabilită lui Grate Gh. Colegiul penal, luând în considerație prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Codul penal, și ținând cont de gradul prejudiciabil

și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, a ajuns la concluzia că, realizarea scopului pedepsei penale, precum și, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

12. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o acuzatorul de stat, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată;

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele argumente:

- probele prezentate de acuzare cu certitudine dovedesc, că la momentul solicitării și primirii banilor inculpatul nu l-a informat pe Ceapchii A. despre situația reală a firmei, care la acel moment avea datorii de zeci de milioane de lei, fapt care ulterior a și dus la intrarea firmei în insolabilitate;

- unicul beneficiar al sumei de XXXXX de Euro a fost inculpatul, care l-a dus în eroare pe Ceapchii A. asupra faptului că banii urmează a fi investiți în firmă, or contractele de împrumut nu au fost înregistrate în contabilitatea întreprinderii;

- inculpatul nu l-a informat pe pătimit că dânsul activa în SRL „XXXXX” ca fondator cu cota parte 50 %;

- încheierea contractelor de împrumut urma a fi apreciată ca o modalitate de inducere în eroare a părții vătămate, care avea o încredere și mai mare în restituirea datoriei;

- inculpatul a primit personal banii de la partea vătămată, aceștia nefiind trecuți prin contabilitatea firmei;

- la data primirii banilor de către Grate Gh., firma acestuia se afla în mai multe litigii economice cu caracter patrimonial;

- acțiunile întreprinse de inculpat, și anume eliberarea recipiselor și încheierea contractelor de împrumut erau efectuate cu scopul de a demonstra caracterul „legitim” al acțiunilor sale și de a câștiga încrederea părții vătămate, pentru a primi ulterior de la acesta sume și mai mari, pe care nu avea intenția de a le restitui;

12.1 Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar avocatul Suduc M. în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, argumentând următoarele:

- între Grate Gh. și Ceapchii A. în perioada 12.09.2012 și finele anului 2012 au avut loc raporturi civile, pentru care sunt aplicabile normele de drept civil;

-probele prezentate de acuzare confirmă faptul în acțiunile lui Grate Gh. lipsește intenția de a se eschiva de la onorarea angajamentelor asumate față de Ceapchii A.;

- instanța de apel nu a apreciat și nu s-a pronunțat asupra încheierii Judecătorei Buiucani din 02.12.2013 prin care procesul civil intentat la acțiunea lui Ceapchii A. către Grate Gh. privind încasarea datoriei în sumă de XXXXX euro a fost încetat în legătură cu aprobarea tranzacției de împăcare;

- instanța de apel a ignorat indicațiile instanței de recurs menționate în deciziile din 05.04.2016 și 14.02.2017, și nu a apreciat probele prezentate de părți obiectiv și sub toate aspectele, limitându-se doar la transcrierea lor;

- de către instanțele de fond nu a fost administrată nici o probă obiectivă ce ar confirma faptul cauzării de daune proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere dacă fapta nu constituie însușire;

- pedeapsa stabilită este prea aspră la numirea căreia nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care anterior nu a fost atras la răspundere penală.

13. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a hotărârii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit alin. (1) art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din conținutul cererilor de recurs se constată că atât acuzatorul de stat, cât și avocatul Suduc M. în numele inculpatului critică decizia instanței de apel invocând că aceasta a apreciat superficial probele prezentate de părți și doar

le-a transcris în cuprinsul deciziei adoptate, fără a le aprecia obiectiv și multilateral.

Verificând decizia recurată prin prisma criticilor formulate de recurenți Colegiul lărgit conchide că, temeiurile invocate și-au găsit confirmare în speța dată, or instanța de apel urma să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea sau respingerea probelor respective (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale, instanța de apel doar a enumerat probele cercetate, redând conținutul declarațiilor inculpatului părții vătămate, martorului Pedureț Ig. și a probelor scrise, însă *nu a menționat care fapte concrete confirmă acestea, nefiind apreciate, admise sau respinse, cu argumentarea concluziei sale.*

În continuare, Colegiul lărgit reține, că avocatul Suduc M. în apelul declarat, invocând nevinovăția inculpatului în cele incriminate, s-a referit la un șir de argumente, prin care și-a motivat dezacordul cu sentința pronunțată de prima instanță și anume:

„- în acțiunile inculpatului lipsește intenția eschivării de la onorarea angajamentului asumat față de Ceapchii A. de restituire a împrumutului, or probele prezentate de procuror în ședința de judecată nu confirmă contrariul;

-raporturile care au avut loc în perioada de timp, cuprinsă între 12.09.2012 și finele anului 2012, între Grate Gh. și partea vătămată, au constituit raporturi civile, pentru care erau aplicabile normele de drept civil;

-prin încheierea din 02.12.2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost aprobată tranzacția de împăcare și procesul civil în baza acțiunii reclamantului Ceapchii A. către Grate Gh. , privind încasarea datoriei de XXXXX euro, a fost încetat.”

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea avocatului Suduc M., aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, au fost indicate motivele expuse mai sus, ulterior fiind redat conținutul declarațiilor inculpatului părții vătămate și a martorului Pedureț Ig. date în cadrul cercetării judecătorești, fiind menționate și probele scrise ce au fost verificate în instanța de apel, considerând în cele din urmă că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal este confirmată, însă instanța ierarhic

inferioară nu s-a expus asupra motivelor esențiale menționate mai sus, fără a fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerente alegațiile nominalizate sunt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, limitându-se la expunerea evazivă asupra acestora.

Tot aici Colegiul lărgit reține, că concluziile instanței de apel referitor la faptul că în speță a existat disponibilitatea de restituire a împrumutului, prin ce în opinia instanței se confirmă că Grate Gh. a acționat cu rea-voință, sunt pripite, or instanța constatând că activele întreprinderii „Rumitox” depășeau cu mult suma împrumutului de XXXXX euro, nu a verificat dacă Grate Gh. a avut posibilitatea reală de a opera și a dispune de aceste active, ținând cont de afirmațiile inculpatului, care a explicat că *„La un moment dat unul din creditorii i-a blocat activitatea întreprinderii și firma nu putea activa deoarece i-au fost blocate conturile de către executorul judecătoresc Doroftei”* (f.d.48, vol. II) precum și de încheierile nr. 176-448/13 din 07.05.2013, nr. 064-732/2013 din 27.05.2013, nr. 129-701/13 din 24.06.2013, nr. 064-805/2013 din 07.08.2013 (f.d.118, 121, 123,125, 128, vol. I) din care rezultă că pe conturile SRL „XXXXX” și pe bunurile mobile și imobile care aparțineau întreprinderii menționate au fost aplicate sechestre.

La fel, Colegiul reține că, instanța de apel nu s-a pronunțat și asupra încheierii din 02.12.2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, prin care a fost aprobată tranzacția de împăcare și procesul civil în baza acțiunii reclamantului Ceapchii A. către Grate Gh. , privind încasarea datoriei de XXXXX euro, a fost încetat (f.d.51-53, vol. II).

Generalizând cele menționate mai sus, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției, or instanța de apel era obligată să pună în discuție și să verifice atât probele prezentate de partea acuzării, cât și cele prezentate de apărare.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, invocate de recurenți, persistă în cauză.

Încălcările enunțate determină, incontestabil, Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecători, unde instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie, să înlăture erorile admise și să rejudece cauza în limitele

stabilite, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale asupra motivelor invocate în apeluri și în recursuri, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art.414, 417, 419 Cod de procedură penală.

14. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Grate Ghenadie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Grate Ghenadie* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Grate Ghenadie urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 20 aprilie 2018.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Luiza Gafton

Dumitru Mardari